

Posudok

habilitačnej práce

Podiatrické a dentálne biometrické ukazovatele pri tvorbe biologického profilu vo forenznej antropológii

autorky RNDr. Petry ŠVÁBOVEJ, PhD..

V zmysle Vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z.z. o postupe získavania vedecko – pedagogických titulov alebo umelecko – pedagogických titulov docent a profesor

oponent: prof. JUDr. Jozef Meteňko, PhD.

Tematická habilitačná práca RNDr. Petry ŠVÁBOVEJ, PhD., je venovaná veľmi zaujímavým, a z hľadiska perspektív ďalšieho vývoja forenzného a kriminalistického poznania obsahu biologického skúmania, profilovania a jeho nástrojov, veľmi aktuálnej tematike. V súčasnosti významne pribúda autorov, využívajúcich niektoré biometrické parametre pôvodne orientované na autentifikáciu, na ich aplikáciu vo forenznom a kriminalistickom skúmaní. Zvyčajne sa orientujú na druhovú profiláciu, ako relatívne perspektívny a moderný trend v odvetviach bez alebo s obmedzenou identifikačnou možnosťou.

To je aj prípad posudzovanej habilitačnej práce. Habilitantka využila možnosť predložiť súbor relatívne konzistentných už publikovaných štúdií z dvoch oblastí ktorých výsledky smerujú do forenznej antropológie. Reálnosť a potrebnosť riešenia problematiky sa opiera o potreby forenznej a kriminalistickej teórie i praxe, ktoré sú prezentované aj snahou pracoviska habilitantky sústrediť pozornosť vo vedeckom skúmaní relatívne málo preskúmaných problematik týmto smerom. Práca má z tohoto pohľadu reálny vedecko-teoretický náboj, pričom autorka sa pomerne často pokúsila doviest, príkladmi a odkazmi na použité metodiky a techniky, každú aplikáciu až do roviny praktických expertíznych a technických činností.

Tak isto aplikačný význam štúdií, najmä v kriminalistických odvetviach, ale i v súvisiacich vedných odboroch, je nespochybniteľný. Analytický obsah v rozsahu 36 strán práce, vhodne interpretuje v prílohách publikovaných osem štúdií, pričom je doplnený rozsiahlym aparátom vyše 130 využitých zdrojov.

V úvode posudku konštatujem, že z pohľadu kriminalistického poznania a stavu spracovania problematiky ide o dielo aktuálne. Rovnako to možno konštatovať k odboru habilitačného konania „Biológia“. Vysoká aktuálnosť sa prejavuje najmä vo vzťahu k sumarizácii poznatkov o problematike a možnostiach využitia biologického profilu vo forenznej antropológii – konkrétne na odhad telesných parametrov z rozmerov ruku a nohy, zo statických a dynamických plantogramov, ako aj na odhad veku na základe hodnotenia vývojových a erupčných štádií tretích molárov.

K obsahu a spracovaniu práce konštatujem nasledovné:

Autorka definuje podľa môjho očakávania ciele práce vo vetách úvodu explicitne, čím si celkom logicky vytvorila vhodné predpolie aj v konštrukcii analytickej časti práce

a v záverečnom súhrne dosiahnutých výsledkov. Na začiatku oprávnenne konštatuje, že dielo je výsledkom dlhoročného výskumu s tým, že chcela poukázať na význam vedeckého poznania a objasniť základné teoretické východiská a praktické aspekty, ktoré danú oblasť najvýraznejšie ovplyvňujú. Tento cieľ a súvisiace úlohy zhodnotila však v závere práce len veľmi stručne a to vo vzťahu k jednotlivým štúdiám, pričom som očakával komplexnejšie zhrnutie problematiky. V jednotlivých položkách využiteľnosti správne poukázala na základné teoretické a empirické metódy poznania, ktoré sú využiteľné v „kriminelisticko-praktickej“ činnosti.

Z najzaujímavejších výsledkov možno hodnotiť niektoré aspekty vyhodnocovania plantogramov, vo vzťahu k ich arteficiálnemu presahu. Aj navrhovaná metodika zaisťovania je zaujímavým podnetom pre kriminelistickú prax. Logicky najmä konštatovaním že pri plantogramoch môže byť presah spôsobený rôznymi faktormi a výskyt arteficiálneho presahu bol výrazne vyšší na dynamických odtlačkoch chodidiel. Práve preto autori navrhli, aby bol arteficiálny presah plantogramu využitý pri rozlíšení medzi statickým a dynamickým plantogramom.

Pri analýze teoretického obsahu práce sa možno sústrediť na druhú kapitolu, ktorá tvorí podľa môjho názoru jej analytické jadro. Tu autorka komplexnejšie prezentuje vlastné objektivizované poznanie. Tieto výsledky, o ktorých sa kvalifikovane vyjadruje už v teoretických častiach, sú správne založené na analýze doterajšieho poznania širokej vedeckej obce v oblasti antropometrie a antropológie s aplikáciou do kriminelistiky a súvisiacich vied.

Autorka použila vo väčšej miere aj najnovšie literárne pramene, aplikovala výraznú mieru vlastných poznatkov získaných štúdiom i antropológickým výskumom. Podľa môjho názoru predovšetkým použitie výkladu problémov súvisiacich s aplikáciou poznatkov metódami forénznych vied a kriminelistiky spôsobilo že práca je využiteľná aj pri výučbe kriminelistiky, najmä vo vzťahu ku kriminelisticko-technickým metódam, ale aj z hľadiska kriminelistickej metodológie.

Spôsob, množstvo i kvalita citovania a parafrázovania odpovedajú nárokom na habilitačnú prácu. Spôsob práce s literatúrou je tvorivý a je primeraným odrazom vedeckej úrovne práce a realizovaného viacročného výskumu.

Práca z hľadiska kontroly originality odpovedá štandardom na hladine 10,21 %. S maximálnou hodnotou zhody 2,14 % s jedným zdrojom.

Podstatne, k celkovo pozitívnemu dojmu, ktorý vo mne habilitačná práca RNDr. Petry ŠVÁBOVEJ, PhD., vyvolala dodávam:

1. Podľa môjho názoru dielo spĺňa kritéria kladené na kvalifikačnú prácu ako predpoklad úspešného habilitačného konania.
2. Vychádzajúc z názvu a cieľov, javí sa mi ako primerané rozloženie obsahu práce, bohužiaľ s nedostatkom bohatšieho aplikačného spracovania výsledkov.

Vzhľadom na vyššie uvedené pozitívne i kritické hodnotenie habilitačnej práce RNDr. Petry ŠVÁBOVEJ, PhD., vyslovujem záver, že predložená práca spĺňa podľa môjho presvedčenia kritéria kladené na habilitačnú prácu. Na základe uvedeného navrhujem udeliť RNDr. Petry ŠVÁBOVEJ, PhD., po úspešnom absolvovaní habilitačného konania, vedecko-pedagogický titul docent v odbore habilitačného konania Biológia

V kontexte môjho hodnotenia tejto habilitačnej práce si dovoľím požiadať habilitantku o stručnú odpoveď na dve **otázky**:

1. V čom vidí habilitantka hlavné ťažkosti pri skúmaní systému biologických znakov aplikovaním do kriminalistických a forenzných metód?
2. Aké sú možnosti aplikácie prezentovaných poznatkov v kriminalistickej technike v súčasnosti?

v Bratislave 19.12.2025

vedúci
katedry krimin~~in~~alistiky a forenzných disciplín
prof. ~~UDr.~~ Jozef Meteňko, PhD.